

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Capvt XI. Quâ veneratione Christum natum adorarint Magi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

CAPUT XI.

Quâ Veneratione Christum Natum
adorarint Magi.

DE Magorum profectioe, & profectiois ducē
differimus: nunc porro dicendum, quā sub-
missione, quanto in omnes posteros exemplo pueru-
lum, qui nihil divini ultra humanam speciem præ-
ferre videbatur, sint venerati, cum Matthæus dicat:

Matth. c. 2. Et procedentes adoraverunt eum.
vers. 11.

§. I. Magos, qui Christum adorarunt,
fuisse Reges.

Triū Ma-
gorum ad-
miranda
Christi ad-
oratio.

DIximus de Magorum admirandâ profectioe,
hac tamen longè admirabilior adoratio, quâ
vagamem in grano lectulo infantiam venerati
sunt tres isti sapientissimi Regum. Tres, ajo: neque
enim ego glossationem illud audio, quod plures tri-
bus confingit; sed neque Iansenii, aliorumque opi-
nionē probo, qui Reges fuisse negant. Majoris apud
me ponderis est Augustini, Chrylostomi, Theophy-
lacti, Eucherii, Prosperii auctoritas, quàm ut tam fa-
cile illis regios honores ademptam eam. Nam & do-
ctissimus Tertullianus regium nomen illis tribuens,
Magos Reges, inquit, serè habuit Oriens, & Damascus Ara-
bie retrò deputabatur, antequam transscripta esset in Syro-
phanicem ex distinctione Syriarum, cuius tunc virtutem Chri-
stus accepit, accipiendo insignia ejus, aurum scilicet & odores.
Huic sententiæ accedens Arnoldus Carnotensis, Re-
ges, ait, Arabum & Saba ab Oriente egressi secuti stellam in-
soliti luminis, gemibus curvatis, & hinc desuente purpurâ,
IESVM nostrum pannosum adorantes venerati sunt. Quam
non ambigunt illud suum oraculum de tribus his Re-
gibus pronuntiavit Iliâs, qui omnem pæne terram
tenebris & caligine operiendam, Hierosolymam ve-
rò inuitato nitore colluendam, divinitus jacti olim
prævidens, Et ambulabunt, inquit, gentes in lumine tuo,
& Reges in splendore ortus tui. Sed & Iesaii Prophetæ
carmina à Tharsicis, Sabæis, Arabicis Regibus fe-
renda munera clarissimè attestantur. Ipsa certè do-
na, quæ deprompserunt, & thesauri, quos Christo
Deo aperuerunt, regios apparatus illos esse æstiman-
dos, conjecturam faciunt probabilissimam. At Hero-
des, inquit, non eâ pompâ, quæ Reges hospites de-
cussit, aut excepisset, aut dimississet exceptos videtur.
Sit ita: sit hoc certum, cuius tamen sacram paginam
testè non habemus, sint non ut Reges ab Herode ha-
biti; an Herodianâ superbiam nefcis, ad quam etiam
subitus pavor accessit & trepidatio? Superbiâ inflatus
præ se uno neminem agnoscebat Regem, trepidatio-
ne turbatus, hospitalem curam non satis curæ habe-
bat; unum illud agitabat animo, quâ ratione regnum
sibi stabiliret, recens natum Regem tolleret; remotos
illos Arabiæ Regulos non curabat. Certum est mihi;
hos ab Arabiâ Dominos, & tres numero, & dignitate
Reges, & rerum scientiâ sapientes, & ideo dictos
Magos fuisse.

§. II. Hos Reges, non fuisse maleficos, sed sapientes
Astrologos. Aliquid de Regum palatiis.

Hic mihi litem intendunt scriptores aliquot duce
Origene, cui malefici, & nescio qui præstigia-
tores hi sancti advenæ visi sunt. Ego Origeni mul-
tam salutem dico, & hinc valere jubeo. Licebit mihi
cum Anselmo, Leone Pontifice, Isidoro, Cypriano
rectius sentire, & Anselmi verbis dicere, Non male-
ficos, sed sapientes Astrologos fuisse, & verbis Epi-
phanii, spectandorum siderum arte polluisse. Atque
si Hieronymum audimus, triplex apud Persas fuit

Apud Per-
sas triplex
fuit genus
si Magorum.

A Magorum genus, è quo illorum nonnulli doctrinâ
& facundia nobilissimi, qui rejeclis aliis epularum
lautiis, farinâ solum & oleo victarunt. Ex horum
sectâ hos Magos fuisse, incredibile non est. Iure igi-
tur inter admiranda numero; quod ultimus Oriens
diademata sua subjecerit illius Infantuli cunis, quem
proximi accola ignorarunt; quodque regius sanguis
in sordente caula illius puelli plantulas laeserit ol-
culis, quom nemo Bethleorum civium vel domo di-
gnatus est: & nisi pecudes nutum præbuisent ho-
spitium, nec tecto quidem à se inclementem bru-
mam excludisset. Et tamen Reges ab ortu subire non
verentur hoc ipsum pecudum receptaculum, ante
infantem in terram ruere non cunctantur hac ipsâ in
casâ, ah quali & quàm male materiâ! Aliter certe
Reges habitare consueverunt. Cambyses, Xerxes, &
Darius, pæne ut Diâ habitarunt. Horum alter apud
Susam & Ecbatana in fano quodam sacrosus nulli te-
mere notitiam sui moris pandebat; sed circumspic-
batur admirabili regiâ, cuius tecta fulgebant eboris
nive, argenti luce; flammis ex auro & electri clari-
tate. Lumina verò alia præ aliis erant. Porta ferrata
& muri adamantina firmitate: ante fores viri
fortes, stipatorisque regalium laterum tutelâ per-
vigili custodiam per vices sortium sustinebant. Innu-
mera divisa officia inter alios, inter quos Aures Re-
gis & Imperatoris Oculi quidam vocabantur: per
quæ officiorum genera, Rex ille ab hominibus Deus
credebatur, cum omnia quæcumque ibi gerebantur,
à suis ille talibus & Oculis & Auribus discebat. Si
talem regiâ, talem & comitatum orientales illi
Proceres reperissent, adhuc esset quod miraremur,
si intueremur Reges ipsa limina ore tam prono salu-
tare, regis vestigiis sponte tam blanda jactare basia.
Et quis jam admirandi modus sit, cum cernamus in
vilissimo tuguriolo ad pauperuli Infantuli pedes,
Regum hæere oscula, cum tamen hinc nihil oculos
incurreret, quod Regum vertices infra panniculos
illos inclinaret. Humana hinc cernebantur omnia, imò
ne vix humana quidem. Lectulus sanè non hominû
sed pecudum ului serviebat, & cetera qualia? in qui-
lini regii ne vestigium quidem præ se ferebant; no-
biliarum equi sæpe molliùs cubant & pretiosius,
quàm orbis Monarcha. Equi Caligulae Cæsaris ebur-
nea præsepia habuerunt: rerum Dominus vix è ces-
pite & cannis palustribus stratum impetravit. Sci-
mus quæ ipsorum olim Principum & Regum fuerint
domus, quæ vel cellaria populos capiebant; quarum
vel columnæ tantum, seu marmore variæ, seu
ære solidæ, exercitus clauderant: jam laquearia vi-
tro & ebore curiosè cavata, columnis aureis sul-
ta, parietes argenteo calamine intecti, aut massis au-
reis solidati, splendore proprio irradiabant, ut diem
suum sibi domus faceret, licet nolente sole. Iam in
pavimentis pæne gemmæ calcabantur. Urbem Ro-
mam assumat Plinius, bis totam cinctam domibus
principum Caii & Neronis, & hujus quidem (ne
quid deceat) fuisse auream. Tuam patientiam terra!
monstra hominum & portenta urbes totas, palatia
sibi statuant, auròque ædificant, & cæli architectus
& mundi totius opifex vix pauperimâ casulâ hospita-
tatur, vix in effosa cavernâ diviticulum recipitur.
Ah! quàm disparibus domiciliis homines, & homi-
num conditor inverfantur! En tuguriolum angustû,
quod rustica manus virgæa vinxit crate, oblitum lu-
to, cuius latera algâ & stipulâ claudit, quod in procli-
ve ad imbrium decursus disposita fronde textit, ven-
tis & omnibus injuriis cæli pervium. In hoc tam ma-
gnifico penetrati inter bestias cum virgunculâ & sene
Puer Hebræus habitat.

§. III. Hos Reges nullâ loci aut hominum vilitate ab adorando Christo potuisse absterri.

ET quid vos reges, Eoæ gentis gloria, ad hoc an-
trum, ad hunc Puerum properatis? Venimus ad-
rare eum. Adorare hoc tam extremâ paupertatis spe-
ctaculum? vos Regem Iudæorum queritis, quid ad
hunc pauperrimum infantulum deslectitis? Venimus
adorare eum. Itane? adorare? nihil hic nec honoran-
dum quidem, nedum adorandum cernitur; si spe-
cum neglectissimam ingrediamini, prius resilietis,
quàm adorabitis: & adhuc venisse vos dicitis illum
adoratum? Venimus adorare eum. At verò lectum illius
considerate, quàm humilis, quàm modicè infratus
est? nullus hic torus eburneus, nec picto Campani-
co tapetio tectus; horridi præsepis fragmenta stipu-
lis fœnôque rigentia malè foveat lacrymantem par-
vulum. Nos eum adorare venimus. Date veniam alieni-
genæ; in regno non vestro errare vos credo: Regem
inquiritis? Ego hic nihil cerno regi. Non hic curu-
les stellæ, non ostro aurôque ambitiosæ tunicæ, nul-
læ purpuræ non conchyliata peristomata, non au-
rati thalami, sed nec ulli clientium greges, famulo-
rum nec unicuique. Hic unus est solus cum Matre & se-
ne plorans puer. Hunc ipsum adorare venimus. Sed enim
Herodes illum non tantum non adorat, sed nec nat-
uram esse scit; sed neque ullus Bethlehemitari, apud
quos natus, illum adorat. Nos eum adorare venimus.
Ignoscite viri, persuaderi non possum Iudæorum
Regem in Iudæâ præter Herodem omnino nemi-
nem, aliquem in Arabiâ sciri: falsus rumor spargi
potuit, vera fama non potuit. Non famam audivim-
us, sed stellam illius vidimus, & venimus adorare il-
lum. Illum? sic inclusum antri tenebris, sic involu-
tum linteolis, sic bestiis accubantem? omnes illum
pro despectissimo habent, nam omnibus aliis potius
concessum hospitium quàm illi. Nos illum adorare ve-
nimus. At revera, si ultimam hujus Infantis egesta-
tem ipsis oculis percipiatis, vereor, ne quem adora-
turi venistis, deseratis contemptum. Venimus adorare
eum, non contemnere. At forsan ideo adorabitis,
quia oculis, quod de Augusto proditur, plenas maje-
statis scintillas spargit? Lacrymas. Fortassis, quia an-
te annos, ut Croci filius, contra naturæ leges loqui-
tur? Plorat. Fortasse ideo hunc illi cultum deseritis,
quia admirandâ pompâ, uti Græcorum ditissimus
Nicias, servorum habet triginta millia? Binas pecu-
das. An quia ad Salomonis exemplum venerandum vi-
situr in aureo tribunali? Præsepis. Aut quia ad Neronis
normam, domum auream habitat? Stabulum. Aut
ad fornâ à Semiramide acceptam, pensiles hor-
tos? Speluncam. Fortassis ideo veneramini, quia se-
tegit, uti Darius, unionibus & gemmis? Centumulis.
Vel quia adorandum se præbet, uti Perfarum reges,
inter pretiosissima unguenta? Fiores. Fortassis mira-
cula exploratum venistis & visum puerulum, in cu-
jus ore canat Iuseimia, ut in Stesichori fertur cecinisse:
aut spectaturi infantem, quem apes alant ut Hiero-
nem; aut lupa, ut Romulum & Remum; aut quem
canis nutriat, ut Cyrum; aut quem cerva, ut Tele-
phum; aut quem ursa, ut Paridem. Facessant hinc,
qui talia vel falsa, vel sola naturæ querunt miracula,
non hos altores aut altrices hæc domus habet, hic in-
opis Matris ubera ducit ignotus Puer. Quid ergo in
hoc, quod adoratione sit dignum, cernitis? Id quod
non cernitur. Hoc est, ô sancti Heroës! quod dignum
omni cultu, hic omnium miraculorum maximum
est miraculum. Non canis, aut cerva, aut ferarum
alia homini ubera sua admovet, & nutricem agit. An
hoc spelæo Virgo sine dolore peperit, & quem pe-
perit, suo lacte jam pascit. Hoc est, quod coli jam

Tom. II.

A debet, etsi cerni nequeat. O ergo magni, ô admi-
randi, ô nullis unquam præconijs satis laudandi
Reges! Vos nec Herodis impietas, nec Hebræorum
malignitas, nec stabuli, fordes, nec paupertatis de-
formitas, ab adorando eo, cuius fidus vidistis, ab-
sterri potuit. Magna fides sideri habita, coque
major, quo minor oculis. Quæ hæc animi firmitu-
do, obsecro? Infantem, qui Rex, qui Deus esset,
quærebant, repererunt stabulum, & in eo Infantem;
quid facerent? Regem illic ille, Deum esse, primi-
rerum iudices negabant oculi, sensus omnes recla-
mabant. Nihil illi oculis, nihil sensibus credebant,
stellæ omnia, & illi qui per stellam illos allocutus.
O sæculi lumina, & veræ religionis auctores, he-
roës germanissimi! hoc est virum se gerere, obse-
quenter, constantè agere. Prius pane arctum cum
Deo amicitiam, quàm notitiam de Deo habuistis.
Hoc illud laudatissimè vestrum obsequium est, quod
etsi imperantem Dominum non audierit, vocantem
tamen Domini interpretem stellam secutum est. Sic
agere solent, qui obedire sciunt, & sese submittere;
sic agere nesciunt, qui refragari solent & sese efferre.

§. IV. Herodis vulpis, flagitiosus doli.

Longè aliter nequissimus ille Vulpio, & omni
Palamede & Euribate fallacior Herodes sese
gerebat, adorationem promisit; & gladium acuit
in eum ipsum cui promittit; pia oscula pollicitus est,
& sicarios disposuit; submissionem impondit, &
sanguinem eademque cogitavit; placidum vultum
exeruit, insidias coxit animo. In fronte serenitas
fuit, in mente cruoris maria spumarunt. Ridentibus
labris blanditus est, myriadas aliquot scorpionum
gessit pectore. Ite, ait, interrogare diligenter de Puer
(egregie profectò, quasi verò tu tyranne, nullos
habeas tabellarios, nisi Reges ab Oriente?) & cum
invenieris, venuntiate mihi (pulchrè factum tuum pur-
gas: quasi tu ab illo tam remotus fueris, ut invenire
nequiveris?) ut & ego veniens adorem eum (& collo-
quaris etiam, sed sicut Ioabus cum Abnero: & oscu-
leris etiam, sed sicut idem fratrem suum Amasam,
quem osculo simul & gladio petivit.) Bellua impu-
ratissima, quid sibi volunt hæc verborum mella, qui-
bus vipereorum tuorum dentium hastas abscondis?
fallere cogitas: sed quos? tres illos tuos hospites po-
tuisti, sed nec hos quidem diu; illum neutiquam fe-
fellisti, in quem omnis hæc fallacia struebatur. Tu
quidem vim dolo miscebas, consilia firmabas sævi-
tie; frustra omnia. Regis illius regnum non crudeli-
tate, sed pietate ambiendum est, & tu cædibus atque
milite rem agendam putas? Nihil agis. Incassum
contra illum exercitus & castra pugnant, cui astra
obtemperant ad nutum, cui è caelo legiones scri-
buntur. Et fac ista non esse. Quid paras vix na-
scenti mortem, innocenti fraudem? quid contra
nudum mucrones stringis, contra solum milites
educis? quid bellum geris contra cunas, contra ube-
ra telis fulminas, modò haustum lac cruore confusus.
Et quid eos, qui tibi hostes putas, prius subire vis
tumbas, quàm cunas excedere? Audi, rex Herodes,
mei consilii est: fatere tuum errorem, & quòd ma-
jorem te regem tam tibi vicinum non colueris, cul-
pam tuam esse non nega, sed & jam sequere tuos ho-
spites, & quem tam diu tam facile ignorare potuisti,
difficile ne sit vel jam serò honorare. Adde gressum,
& comitare. Sed, Ite, inquis; perinde si dicas: Se-
quar ego, sed alia, quàm vos munera feram. Vos au-
rum, ego pro auro ferrum, illudque strictum; vos
thura, ego pugionem pro thure; vos myrrham fertis,
pro hac ego sic non mecum adferam, quâ illi infanti
somnia conciliem, sed ferreum & æternum. Eu-
ge Ty-

C c 3

ge Ty-

Handwritten notes in red ink on the right margin, including the words "IN LICITIA" and "VULPIUS".

ge Tyrannorum coryphæ, Sinonum fallacissime, A
nocentissime latronum, quem scelerum maria to-
ta cum Pharaone conspeliuerunt; habes quod tibi
de posteris & de longissima progenie gratuleris; et-
iam hodie sunt à tali patre Herodes filii, qui obse-
quium, quod Deo debent, quod spondent, diabo-
lo præstant, docti mentiri vultum, hilarescere fron-
te, ungulâ ferire; fulgere pectore, linguâ viperare;
ore ridere, caudâ vibrare, collo florere, tergo fodi-
care, vulpes fraudulentissimæ, quas nec ipse Hero-
des damnet, ut stirpem spuriam.

S. V. Magorum constantissima religio,
& aulicorum mores.

Sed vos, ó beati Reges, ite tantum, uti iubet He-
rodes, ite: etiam ille non sequatur, habetis
stellam quæ præeat, quæ viam vestram gubernet,
quæ ducat, quæ perducat ad ipsam usque domum,
in cuius cunine stans iacentem in cunis Puerum
ostenda. Ite, pii Principes: Regem vobis hæcenus
ignotum adorete. Hominem aspicietis, Deum adora-
bitis, nihil hærete, nihil ambigite. Is in præsepio
positus, intra quem cælum est; stramineo lectulo
continetur, quem mundus non capit: ad Nascantis
lacrymosam voculâ speciem resonat, ad Morte-
ntis autem clamorem orbis universus cõtemiscit.
Et hic ille Puer est, licet pauperrimus videatur, qui
regna donare & vult, & potest. Hic ille Infans est,
cui olim iudici omne humanum genus respondebit.
Et heu! quale erit tribunal iudicantis, cum ploran-
tis cunabula superbos reges sic territant? Iverunt er-
go deserti ab Herode, soli, incomitati: stellam ta-
men ducem habuerunt, quam dñm attenderunt, in-
venerunt stabulum, nec horruerunt, inventum sub-
ierunt, prociderunt, adoraverunt. Hic mihi adeste
palatini vernæ, aularum affecclæ, & vel à regibus
aulici, & imò vel à vobis ipsis discite, summo Regi
habere debitam reverentiam. Videtis tres istos pur-
puratos? Hominem viderunt; Deum, quem non
viderunt, coluerunt. Vos pæne contrarium subinde
facitis. Quos homines esse scitis, fermè ut Deos ve-
neramini. Novus dies novas à vobis ceremonias di-
scit. Aliquem mihi ex delicatioribus aulicis date, &
videte, quas delicias non faciat? quomodo nictet,
nutet, oscula terat, manibus ludat, poplites torqueat,
sæpe pavimentum genibus passus aliquot perreptet,
& limbos purpurarum lambat, verenti ore: videte
quàm vultu & gestu benignus, quoties manum suam
dissuavietur, domini genibus advolvatur, ne gratiâ
excidat: neque hæc adeò vituperò aut damno. Jam
verò quid in templis? quid Deo? plerisque hos ta-
les gonagrâ hic laborare credas, adeò genibus par-
cunt. Poplitem humo allidere, piaculum; genua cur-
vare, nisi illa pulvillus aut simile quid excipiat, nefas.

Absque re-
verentiâ &
attentione
debita ab
aliquibus
Deus ad-
oratur.

Tolerabilia tamen hæc omnia. At verò cum Deus ad-
orandus proponitur, cum preces fundendæ, cum col-
loquendum cum Angelorum Rege, quibusnam hic
moribus, quâ attentione res agitur? Pæne pudet di-
cere. Sunt qui tantisper, dum mystes finiat, barbam
instruant, & in leges reducant: alius socio in aurem
garrat ex Hispaniâ, ex Galliis nova; nec desunt, qui
oculis omne templum obambulant, animo domum
remisso. Et quàm hæc talia quod pessimum, non eru-
bescimus? adeò in mores jam vitia transferunt. O si
tales à seipsis in aulis discerent, qui se gerent in
templis! Orientales isti Reges, si talia non erubue-
runt in stabulo, quid facturos putem in templo? non
purpuratum, non diademate ornatum, non gemma-
tum, sed ligatum pannis viderunt, & procidentes
adoraverunt eum. Absunt lictores qui ex certo ritu
virgâ fores feriant; desunt culcitre procumbentium

genibus substernendæ: pro Sabæis odgribus tetram
halat mephitin stabulum: pro parietum aulicis, na-
tivus tophus; pro aureis sedilibus, quibus hi exteri
optimates locentur, immunda humus est. Et tamen
hoc ipso loco in genua sese Reges abijciunt, diade-
mata submitunt, manus cælo attendunt preces ster-
nunt. Infanti supplicant, munera explicant, proni ad-
orant. Quid mirum, olim supplices solo affusos A-
brahamum, Lothum, alios? Alia illis objecta fuit
facies, majestatis & terroris plena; hæc contrâ ege-
statis & abjectionis. Vel quid mirum, si opuliones
illi per cœlestem Legatum moniti Deum intra pan-
nos agnoverunt & coluerunt? Angelos viderunt;
semocinati sunt; per aëra tripudiantes, cantantes
audiverunt. Neque illos avertere poterant, aut ha-
bitaculi fordes, aut rerum penuria, aut raritas famu-
lorum: illæ jam notæ, hæc propria, ista etiam grata
fuerat. Quoque minor apparatus, eò major illis ad-
itus erat. Contrâ planè omnia in his optimatibus,
quibus tales cunæ nunquam visæ, talis egestas inau-
dita, tanta fervorum infrequentia profus nova. Et
reverè si cogitemus, quàm hæc nimium admiranda
sunt, & quæ ferè non credenda possint videri. Rex
in stabulo, Deus in pannis, orbis restaurator inter
bestias, mundi conditor in puella sinu. Et nihilomi-
nùs procidentes adoraverunt eum Infantem, qui
quod adorandum erat, moribundo corpufculo pe-
nitus occultaret. O ergo horum verè sapientium ad-
miranda virtus, quæ itylum omnem vincat, cuius
magnitudinem silentio necessum laudare! O & ad-
miranda verè adoratio, sed non sola! dives illa fuit,
& in suum Dominum liberalis. Post delatam reve-
rentiam, post curvata genua & allegatas preces,
donatio primùm secuta & munera. Atque de his,
quæ inter admiranda ultimo loco posui, pauca mi-
hi restant perstringenda.

CAPUT XII.

De Magorum muneribus Christo Infanti oblatis.

EXPLICATIS professione & veneratione Mago-
rum, ad eorum dona perventum est. De his
Matthæus, Et apertus, inquit, thesauris suis obtulerunt Ma-
gister, aurum, thus, & myrrham. De parte hæc tor-
tiâ, uti de prioribus, cum curâ dicemus.

S. I. Tria munera à singulis oblata, &
primò de Myrrhâ.

Donum, quod Deo homini oblatum, triplex. Dicitur
Aurum, Thus, Myrrhâ; neque hæc temeraria
sors aut regionis ingenium dumtaxat Magorum ma-
nibus ingesserunt. Copiosum sub his donis myste-
rium latet, quod tamen hic evolvere superfluum,
post tot sacrorum Doctorum laudatissimas interpre-
tationes. Illud hoc loco non involvendum silentio:
singuline horum optimatum tria munera obtulerunt,
an eorum quilibet unum solum. Dissensiuiculam
hic adverteo inter Augustinum & Anselmum, sed le-
vem. Ille à singulis singula, nec ab uno plura uno
munere vult oblata: iste contrâ à singulis tria censet
Christo præsentata. Momenti hæc controversia non
est, sed tamen si liceat esse partium, ego potiùs An-
selmo (cum veniâ tuâ magne Augustine) accedam, Christo
credamque id huic mysterio magis congruere. Nam præter
& singuli (à Numine absque dubio in animo sic e-
docti) agnoverunt illum, cui se prostraverunt sup-
plices. Et singuli (quid dubitemus?) professi sunt
myrrhâ hominem, & sepeliendum, auro Regem, &
honorandum; thure Deum, & adorandum. Neque
hic sumptus majores aut expensas obtulisse censcam,
quò